

HENRICK HAESTENS EN ZIJN PLATTEGROND EN PROSPECT VAN ROTTERDAM

DOOR P. RATSMA

Inleiding

Aan het eind van de zestiende eeuw publiceerde de Leidse drukker Henrick Haestens een stadsplattegrond en een prospect van Rotterdam.¹⁾ Voor onze kennis van de ontwikkeling van de stad zijn dit belangrijke bronnen. Ze passen in een kleine reeks van visuele documenten die de ontwikkeling van Rotterdam in het vierde kwart van de zestiende en het eerste kwart van de zeventiende eeuw in beeld brengt.

Aan het begin van de reeks staan de getekende kaart van *Jacob van Deventer* en de gedrukte stadsplattegrond uit het stedenboek van *Braun en Hogenberg*, die een beeld geven van Rotterdam aan het eind van zijn middeleeuwse ontwikkeling.²⁾ Een klein aantal kaarten en prenten geeft een beeld van de fasen waarin deze stadsuitbreiding plaatsvond. De start is te zien op het prospect van Rotterdam dat *Braun en Hogenberg* in 1581 in hun 'Stedenboek' afdrukten (afb. 1).³⁾ In het kaartboek van *Simon Dammasz. van Dueren* en *Adriaen Lenaertsz van Noorden* kunnen de vorderingen in de jaren 1577 tot 1613 stap voor stap worden gevolgd.⁴⁾ De stand van zaken halverwege de uitleg van de stad zien we op de plattegrond en het prospect van *Henrick Haestens*, die het onderwerp van dit artikel zijn. Vervolgens geeft een prospect van *Pieter Serwouters* een beeld van de toestand omstreeks 1613.⁵⁾ De situatie omstreeks 1625 tenslotte wordt getoond op de stadsplattegrond van *Huys en Versyden* en op die van *Van Berckenrode* en *Hamersveldt*.⁶⁾ Doel van dit artikel is de betekenis van Haestens' kaart en prospect binnen deze reeks te behandelen.

Behalve als schakel in een reeks visuele documenten die een fase van de stadsontwikkeling van Rotterdam in beeld brengt, kunnen we de kaart en het stadsgezicht van Haestens ook bekijken in het licht van de reeks plattegronden en prospecten van diverse Nederlandse steden die omstreeks 1600 op de markt werd gebracht. Hierbij waren diverse uitgevers, kartografen en grafisch kunstenaars betrokken. Een tweede oogmerk van dit artikel is de plaats van Haestens' kaart en prospect in deze context nader te bepalen.